D54E8S

LIFE styrkir 2026 Náttúruvernd

Sandra Berg Cepero

Sérfræðingur, rannsóknir og nýsköpun

Landstengiliður LIFE, Horizon Europe

Sandra.b.cepero@rannis.is

Co-funded by the European Union

rannís

LIFE – Umhverfis-og loftslagsáætlun ESB

LIFE er innleiðingaráætlun

Markmiðin eru að:

- vernda, endurheimta og bæta umhverfið og auka í kjölfarið lífsgæði fólks.
- flýta fyrir hreinum orkuskiptum með aukinni útbreiðslu orkunýtni og endurnýjanlegri orku,
- draga úr losun gróðurhúsalofttegunda, auka viðnámsþol vegna loftslagsbreytinga og auka vitund um þörfina að draga úr loftslagsbreytingum,
- efla hringrásarhagkerfið með nýrri tækni og lausnum,
- vernda náttúru Evrópu með því að hægja á og snúa við hnignun líffræðilegs fjölbreytileika

Undiráætlanir LIFE

- Loftslagsbreytingar- Aðlögun og mótvægisaðgerðir
- Hrein orkuskipti
- Hringrásarhagkerfi og lífsgæði
- Náttúra og líffræðilegur fjölbreytileiki

NATURA 2000

EUROPEAN GREEN DEAL

Kostir LIFE

- Tækifæri til að framkvæma stór, stefnumótandi og áhrifamikil verkefni
  - 60% afsláttur

- Tækifæri til að tengja saman ólíka geira til að vinna að sama markmiði
  - Tengjast aðilum sem fást við svipaðar áskoranir/verkefni
  - Gert ráð fyrir ferðakostnaði í fjárhagsáætlun -ráðstefnur, heimsóknir

- Samstarfssamningur til margra ára – skuldbinding
  - Auðveldar áætlunargerð til lengri tíma

LIFE styrkir – einkenni og tegundir

LIFE áætlunin – einkenni styrkja

- ❑ Ekki grunnrannsóknir – frekar hagnýting lausna, prófun og innleiðing.
- ❑ Ekki hugverkaréttur – frekar að deila lausnum/áhrifum fyrir samfélag eða umhverfi.
- ❑ Ekki eingöngu uppbygging innviða – frekar að sýna hvernig innviðirnir eru notaðir til að ná raunverulegum umhverfis- eða loftslagsáhrifum.

- Umsóknartímabil apríl til september
- Samstarfs ekki alltaf krafist
- Upphæðir á bilinum 1-10 milljónir Evra
- Hlutfall fjármögnunar – 60% eða 95%

Tegundir LIFE styrkja

	SAP (Standard Action Project)	SIP (Strategic Integrated Project)	SNAP (Strategic Nature Project)
Tilgangur	Vinna að markmiðum undiráætlana með nýsköpun og bestu lausnum en talsvert svigrúm til útfærslu (bottom-up)	Innleiðing áætlana og stefnu ESB í umhverfis- og loftslagsmálum	Innleiðing áætlana og stefnu ESB á sviði náttúruverndar og líffræðilegs fjölbreytileika
Þátttakendur	Opinberir aðilar, fyrirtæki og félagasamtök	Stjórnvald/opinber stofnun og viðeigandi hagaðilar skulu koma að verkefninu	Stjórnvald/opinber stofnun og viðeigandi hagaðilar skulu koma að verkefninu
Tveggja þrepa	Nei	Já	Já
Undirbúningsstyrkir	Nei	Technical Assistance for Preparation (TA-PP)	Technical Assistance for Preparation (TA-PP)
Íslensk verkefni	PEATLAND, TERRAFORMING	ICEWATER	

rannís

Öll LIFE verkefni, SAP, SIP og SNAP - eru SMART

Sértæk (specific): beinast að tilteknum þætti (t.d. tegund) sem á að bæta

Mælanleg (measurable): mælikvarðar á framfarir

Ábyrgðarskipt (assignable): alveg skýrt hver ber ábyrgð á hvaða þætti

Raunhæf (realistic): hvaða árangri er hægt að ná miðað við fjármagn og mannauð

Tímasett (time-related): hvenær árangri verði náð

SIP/SNAP - Innleiðingarverkefni

Innleiðing áætlana og stefnu ESB á sviði umhverfis- og loftslagsmála
Getur verið alþjóðlega, á landsvísu eða tilteknu svæði.

Dæmi:

- Náttúruvernd og líffræðilegur fjölbreytileiki
- Hringrásarhagkerfi og meðhöndlun úrgangs
- Vatnsvernd
- Loftmengun
- Hljóðmengun
- Aðlögun við loftslagsbreytingum
- Aðgerðir gegn loftslagsbreytingum

Opið fyrir umsóknir 2026
Náttúra og líffræðilegur fjölbreytileiki
(Nature and Biodiversity)

rannís

Náttúra-og líffræðilegur fjölbreytileiki

- Standard Action Projects (SAPs) for nature and biodiversity - Nature

Umsóknarfrestur: 22 september 2026

- Standard Action Projects (SAPs) for nature and biodiversity – Governance and Information

Umsóknarfrestur: 22 september 2026

- Strategic Intergrated Projects – Nature (SNAP) 2ja þrepa umsókn

Verkefnalýsing: Umsóknarfrestur: 3 september 2026
Fullunnin umsókn: Umsóknarfrestur: 4 mars 2027

- Technical Assistance for the preparation of SNAPs

Umsóknarfrestur: 22 september 2026

Standard Action Projects (SAPs) for nature and biodiversity - Nature

Áhrif

Að skilgreina, meta og ná fram metnaðarfullum og trúverðugulegum áhrifum hvað varðar verndargildi og tryggja sjálfbærni til lengri tíma og möguleika til endurtekninga.

Markmið

Að leggja sitt af mörkum til markmiða ESB um vernd, viðhald og endurheimt náttúruauðlinda sambandsins, á vistkerfum þess, bæði á hafsvæðum, ferskvatni og landi.

Standard Action Projects (SAPs) for nature and biodiversity – Governance and Information

Áhrif
Að skilgreina, meta og ná fram metnaðarfullum og trúverðugulegum áhrifum hvað varðar verndargildi og tryggja sjálfbærni til lengri tíma og möguleika á endurtekningu.

Markmið

Að stuðla að verndun náttúru og líffræðilegrar fjölbreytni með því að:

- Að auka vitund um ávinning náttúruverndar.
- Að styðja við að tryggja samræmi á reglum, þátttöku almennings og aðgang hans að réttlæti.
- Að vinna að aðgerðum til að endurtaka og stækka lausnir sem þegar hafa sannað gildi sitt.

Strategic Nature (SNAP) (2ja þrepa)

Væntanleg áhrif:
Við lok verkefnis: framlag til innleiðingar viðkomandi áætlunar/stefnu og komið á fót kerfum til að tryggja fulla innleiðingu hennar.
Eftir lok verkefnis: full innleiðing áætlunarinnar/stefnunnar.

Markmið:

Að styðja fulla framkvæmd eftirfarandi áætlana og stefna:

- Aðgerðaráætlun um forgangsverkefni um verndun náttúrulegra búsvæða og villtra dýra og plantna.
- Landsáætlana um endurheimt náttúru.
- Aðrar áætlanir eða stefnur sem samþykktar hafa verið á alþjóðlegum, lands-, svæðisbundnum eða fjölsvæðisbundnum vettvangi af stjórnvöldum á sviði náttúru og líffræðilegrar fjölbreytni og eru tengdar innleiðingu stefnu eða löggjafar ESB um náttúru og/eða líffræðilega fjölbreytni.

Technical Assistance for the preparation of SNAPs

Fjárhagslegur stuðningur til undirbúnings umsóknar um stefnumótandi náttúruverkefni (SNaP) til að hrinda í framkvæmd:

- Aðgerðaáætlun um forgangsverkefni, landsáætlanir um endurheimt eða aðrar áætlanir á alþjóðlegum, lands-, svæðisbundnum eða fjölsvæðisbundnum vettvangi til að innleiða stefnu eða löggjöf ESB um náttúru og/eða líffræðilegan fjölbreytileika.
- Á víðtæku landsvæði.
- Með þátttöku allra viðeigandi hagsmunaaðila.
- Með kerfi sem samræmir fjármögnun sem styður við viðbótaraðgerðir sem nauðsynlegar eru til fullrar framkvæmdar á viðkomandi forgangsverkefnum.
- Samstarfshópur þarf ekki að vera fullskipaður.

Styrkhlutfall:
60%

Styrkupphæð:
70.000 EUR

Síðasta umsóknarárið!

LIFE-PEATLAND (2025)

Verkefnastýring: LBHÍ

- Fjöldi þátttakenda: 7
- Undiráætlun: Náttúra og líffræðilegur fjölbreytileiki
- Tegund verkefnis: SAP – Standard Action Projects)

Markmið verkefnisins

Auka þekkingu og skilning á endurheimt votlendis á láglendi á Íslandi hvað varðar kolefnisbindingu, vistfræði votlendis og áhrif endurheimtar á líffræðilegan fjölbreytileika.

Takk fyrir

Takk fyrir